

Katowice, 19 maja 2025 r.
KN-NW.0003.2.2025
KN-NW.KW-00102/25
INT.7.0003-0104

**Pan
Jan Chrzęszcz
Radny Sejmiku Województwa
Śląskiego**

Dot. interpelacji z dnia 6 maja 2025 r. zarejestrowanej pod numerem INT.7.0003-0104.

W odpowiedzi na Pana interpelację w sprawie bezpieczeństwa ujęć wody pitnej oraz zbiorników wodnych na terenie województwa śląskiego, pragnę podziękować za zainteresowanie przedmiotową kwestią.

Uprzejmie informuję, że administratorem zbiorników wodnych Kozłowa Góra i Goczałkowice oraz podmiotem ujmującym, uzdatniającym i rozprowadzającym wodę m.in. w celu zaspokojenia potrzeb mieszkańców województwa śląskiego jest Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. (dalej: GPW S.A.), którego większościowym Akcjonariuszem jest Województwo Śląskie.

Poniżej przedstawiam odpowiedzi na pytania zawarte w Pana interpelacji, wskazując jednocześnie, że w zakresie pytań od 1 do 4 odpowiedzi udzieliła Spółka GPW S.A. na prośbę Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

1. Czy woda w zbiornikach takich jak Goczałkowice jest stale monitorowana pod kątem skażeń chemicznych, biologicznych i radiologicznych?

Monitoring skażeń chemicznych, biologicznych i radiologicznych jest realizowany poprzez systematyczne badania jakości wód zbiornika, które szczegółowo opisano w odpowiedzi do pytania nr 2.

2. Jak często prowadzone są badania jakości wody – zarówno w punkcie ujęcia, jak i na różnych etapach przesyłu?

GPW S.A. jako hurtowy dostawca wody pitnej dostarcza wodę, do swoich klientów – lokalnych przedsiębiorstw wodociągowo – kanalizacyjnych, która spełnia wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Ujmowana woda powierzchniowa jest kontrolowana zgodnie z:

- wymaganiami rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 29 sierpnia 2019 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi, które jest wydane na podstawie art. 74 ustawy Prawo Wodne,
- wymaganiami określonymi w pozwoleniach wodnoprawnych.

Jakość wody na etapie produkcji jest kontrolowana na etapach jej ujmowania, procesów uzdatniania wody oraz w miejscach wtłoczenia w ramach wewnętrznego Planu Kontroli – celem bieżącej weryfikacji/korekty procesu technologicznego.

Ponadto jakość wody jest kontrolowana w miejscach wtłoczenia wody do sieci ze stacji uzdatniania wody oraz sieciowych zbiorników wyrównawczych, a także w reprezentatywnych punktach sprzedażowych – w zakresach określonych w ww. rozporządzeniu Ministra Zdrowia w ramach Planu kontroli wewnętrznej jakości wody, który przekazywany jest trzynastu Państwowym Powiatowym Inspektorom Sanitarnym województw: śląskiego i małopolskiego, w obszarze działalności Spółki.

Spółka wykonuje również badania tzw. listy obserwacyjnej wprowadzonej Dyrektywą 2020/2184 w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (bisfenol A, 17 beta estradiol, nonylofenol).

Analizy jakości wody: fizykochemiczne, mikrobiologiczne i hydrobiologiczne są wykonywane przez akredytowane laboratoria badawcze. Spółka posiada trzy akredytowane w określonym zakresie badań podmioty: Laboratorium Goczałkowice, Laboratorium Katowice i Laboratorium Maczki, które posiadają zatwierdzenie Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Analizy parametrów, na które Spółka nie posiada akredytacji są zlecane do uprawnionych w tym zakresie Laboratoriów zewnętrznych.

Analizy wykonywane są w różnym zakresie i w zróżnicowanej częstotliwości.

Monitoring wód zbiornika Goczałkowice obejmuje w uproszczeniu badania:

- wody surowej (dwa razy na dobę) pobranej przed pierwszym obiektem technologicznym ciągu Go-cza I na terenie ZUW Goczałkowice – monitoring w zakresie podstawowym,
- wody zbiornika Goczałkowice (raz w miesiącu) pobieranej na głębokości 6 m – monitoring rozszerzony,
- jakości wód dopływających do zbiornika: Potok Zbytkowski, Przepompownia Strumień, Przepompownia Zabłocie, Przepompownia Frelichów, Przepompownia Zarzecze, Przepompownia Podgrobek, Bajerka na moście w Chybiu (dwa razy do roku),
- stanu wód powierzchniowych zbiornika Goczałkowice (trzy razy w roku) poprzez analizy hydrobiologiczne.

Zakres prowadzonych badań wykonywanych przez GPW S.A. został rozszerzony w stosunku do obowiązków wskazanych w rozporządzeniu dla zwiększenia bezpieczeństwa dostaw wody pitnej dla mieszkańców Górnego Śląska. Ponadto wody zbiornika objęte są monitoringiem państwowym realizowanym przez systematyczne badania wody wykonywane przez służby Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska.

3. Czy w związku z zagrożeniem sabotażu, prowadzona jest współpraca z odpowiednimi służbami (Policją, Strażą Pożarną, Strażą Graniczną, ABW) w zakresie zabezpieczenia tych obiektów?

Zagrożenia wynikające z możliwości wystąpienia ataków terrorystycznych są na bieżąco analizowane w kooperacji z Delegaturą ABW w Katowicach podczas aktualizacji załączników antyterrorystycznych do Planów Ochrony obiektów podlegających obowiązkowej ochronie. GPW S.A. jest w stałym kontakcie z Policją oraz Agencją Bezpieczeństwa Wewnętrznego w zakresie zabezpieczeń Zakładów Uzdatniania Wody, Stacji Uzdatniania Wody, Oddziałów Eksploatacji Sieci oraz ujęć wodnych. Dla obiektów podlegających obowiązkowej ochronie zostały opracowane i zatwierdzone Plany Ochrony zawierające załączniki antyterrorystyczne, które obecnie podlegają aktualizacji.

W spółce przeprowadzane są cykliczne szkolenia pracowników z zakresu bezpieczeństwa dotyczące sposobu postępowania w sytuacjach zagrożenia zdarzeniem o charakterze terrorystycznym oraz przeciwdziałania tym zdarzeniom.

Dla obiektów szczególnie ważnych dla bezpieczeństwa i obronności Państwa, opracowane zostały Plany Szczególnej Ochrony Obiektów Kategorii II, które były uzgadniane z Państwową Strażą Pożarną oraz Policją w zakresie działania tych formacji przy zabezpieczeniu obiektów GPW S.A. Plany zatwierdzone zostały przez Wojewodę Śląskiego.

4. Czy zwiększono liczbę patroli fizycznych lub zastosowano dodatkowe środki bezpieczeństwa (monitoring, bariery, czujniki ruchu) wokół kluczowych zbiorników i stacji uzdatniania wody?

GPW S.A. podejmuje szereg działań dla podnoszenia bezpieczeństwa swoich obiektów. W ostatnim czasie uruchomiono własne Centrum Monitorowania, obsługiwane przez Wewnętrzną Służbę Ochrony WSO, wykorzystujące do ochrony obiektów analitykę wideo. W tym celu zamontowano ponad 700 kamer przesyłających do Centrum Monitorowania strumienie alarmowe z wykorzystaniem zamkniętej sieci GSM ORANGE z prywatnym APN. Przy kamerach zainstalowano 140 głośników do komunikatów ostrzegawczych. Sieć kamer jest ciągle rozbudowywana.

Podpisano umowę z firmą Atos Sp. z o.o. na ochronę mienia polegającą na zapewnieniu dedykowanych grup interwencyjnych stacjonujących na naszych największych zakładach (w tym w ZUW Goczałkowice). Grupy interwencyjne wykonują objazdy prewencyjne

po wyznaczonych trasach a w przypadku wezwania przez operatora Centrum Monitorowania wykonują dojazd interwencyjny. Wykonywane są patrole samochodowe zapór i zbiorników wodnych wraz z ich przepompowniami depresyjnymi. Zainstalowano system kontroli dostępu, w skład którego wchodzi czytniki przejść, bramy automatyczne, bramki obrotowe i depozytory kluczy. Nad ruchem osobowo-materiałowym nadzór sprawuje Centrum Monitorowania. W ciągłej gotowości i sprawności utrzymywane są istniejące systemy alarmowe. Spółka posiada własną grupę serwisową do kamer i systemów alarmowych.

5. Czy władze województwa współpracują z operatorami wodociągów i samorządami w celu opracowania i wdrażania procedur awaryjnych na wypadek ataku sabotażowego lub skażenia?

Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego współpracuje zarówno z GPW S.A jak i Wojewodą, z którym jest w stałym kontakcie, a w którego kompetencjach są zadania w zakresie monitorowania zagrożeń, wczesnego ostrzegania czy alarmowania ludności zgodnie z ustawą z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz.U. z 2023 r. poz. 122 z późn. zm.).

6. Jakie działania można jeszcze podjąć – zarówno na poziomie województwa, jak i partnerstwie z rządem i samorządami – aby zwiększyć bezpieczeństwa ujęć wody i świadomość społeczną w tym zakresie?

Można podjąć współpracę z interesariuszami zaopatrzenia w wodę, z samorządami, służbami Zarządzania Kryzysowego, Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska, Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego i Państwowej Straży Pożarnej poprzez bieżącą wymianę informacji o znaczących zdarzeniach środowiskowych. Należałoby dążyć do czynnego uczestnictwa Spółki w opiniowaniu Planów zagospodarowania przestrzennego sąsiednich gmin, opiniowaniu planów ruchu zakładów górniczych zlokalizowanych w rejonie zlewni zbiornika Goczałkowice, wydawaniu zezwoleń i koncesji na prowadzenie w tym rejonie działalności gospodarczej.

Z kolei podnoszenie świadomości społecznej może być realizowane przez kampanie informacyjne na poziomie edukacji szkolnej, lokalnej prasy i tablic informacyjnych. Woda przeznaczona do spożycia przez ludzi jest chroniona przez strefy ochrony pośredniej i bezpośredniej, którym to jest poświęcony Rozdział 6 „Ochrona ujęć wody oraz zbiorników śródlądowych” w Dziale III ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo Wodne (tekst jedn.: Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 z późn. zm.). W art. 128 i 130 ww. ustawy wymienione są zakazy i nakazy, których wprowadzenie ma na celu ochronę ujęć wód oraz zasobów wodnych. Przepisy te są skuteczne, jednakże społeczeństwo często nie jest świadome obowiązujących zakazów i nakazów w strefach ochronnych ujęć wody. Natomiast kwestia bezpieczeństwa „bezpośredniego” powinna dot. obowiązków właściciela indywidualnego ujęcia poprzez ochronę, monitoring, obchody, należyte zabezpieczenie terenu przed osobami postronnymi oraz nieuprawnionymi do przebywania w strefie bezpośredniej

Dodatkowo w ramach bezpieczeństwa dostaw wody można podjąć działania, zmierzające do ograniczania lub generalizacji informacji o położeniu geograficznym obiektów technologicznych (ujęć wody powierzchniowej, głębinowej, zintegrowanych obiektów energetycznych) przez administratorów publicznych geodezyjnych stron i portali internetowych.

Otrzymują: Adresat
(do wiadomości): kopia a/a